

החשב הכללי - ועדת הפטור

מספר פרוטוקול 5914

פרטים כלליים

המשרד הפונה	התקבל בוועדת הפטור	תאריך דיון	תאריך השלמות
משרד ראש הממשלה	07.12.2025	22.12.2025	07.12.2025

פרטי ההתקשרות המבוקשת

נושא ההתקשרות	מטרת הפניה	תקנת חוק	מועד החלטת ועדת מכרזים הפונה	מספר פנייה
רכישת שרותי בינוי, שחזור, שימור וניהול של בית העצמאות	התקשרות בפטור ממכרז	3(19)(א)	30.11.2025	8001675133

חברי ועדה נוכחים	תפקיד	תפקיד בוועדה
בנימין מנחם	סגן בכיר לחשב הכללי	יו"ר ועדה
צביאל גנץ	יועץ משפטי	יועץ/ת משפטי/ת
אורי שאשא	סגן בכיר לחשב הכללי	חבר/ת ועדה

החלטת הוועדה

הוועדה מחליטה על : אישור ההתקשרות לפי תקנה 3(19)(א) לתקנות חובת המכרזים

תקופת התקשרות פטור ממכרז הערות : חלקו של המשרד הינו 50,000,000 ש"ח לתקופה של 9 שנים מיום חתימה על ההסכם בתוספת 7 שנים אופציה ספקים

שם ספק	ח.פ.	סטטוס ספק	סוג ספק
ההסתדרות הציונית העולמית	500500350		

פרטי תקופה

תאריך תחילה מבוקש	תאריך תחילה מאושר	תאריך סיום מבוקש	תאריך סיום מאושר	סכום מבוקש	היקף התקשרות מאושר מטבע (כולל מע"מ)
		0		100,000,000	100,000,000 שקלים ישראליים חדשים

דיון ונימוקים

- משרד ראש הממשלה (להלן - המשרד) מבקש להתקשר עם "ההסתדרות הציונית העולמית" (להלן - ההסתדרות) לטובת שחזור ושימור בית העצמאות.
- ביום 27.09.2009 נחקק חוק בית העצמאות (להלן - החוק), שמטרתו בין היתר, לשחזר ולשמר את המבנה שבו הוכרזה עצמאות המדינה. למבנה יש חשיבות היסטורית ולאומית בתולדות עם ישראל והמדינה. בין המטרות הקבועות בחוק, מלבד שימור המבנה, גם הקמת מוזיאון לתולדות עם ישראל בארץ ישראל ולנושאים נוספים, לרבות שימור זכרו ופועלו של מאיר דיזנגוף, ראש העירייה הראשון של תל אביב, שזה היה ביתו.
- סעיף 17 לחוק מקנה לגנז את הסמכות למנות את הגוף המנהל, לאחר היוועצות עם המועצה (בהתאם לסעיף 6 לחוק - 15 חברים שמינה השר), כהגדרתה בחוק. כמו כן, סעיף 17(ב) לחוק קובע כי ככל שיהיה זה תאגיד, הוא "ייבחר בהליך תחרותי, שוויוני ופומבי שיערוך הגנז".
- לצורך מינוי גוף מנהל כאמור, ובתיאום עם גנזת המדינה, פרסם המשרד, ביום 7.4.25 הליך פנייה מוקדמת לקבלת מידע (RFI). הפנייה פורסמה עד ליום 27.4.25 באתר הרכש הממשלתי "זירת האתגרים". הליך זה נועד להגביר את חשיפת הפנייה בפני הציבור הרחב והספקים הפוטנציאליים. ההסתדרות היה המשיב היחידי לפנייה ועמד בכל תנאי הפניה שהוגדרו, לרבות בדרישת השתתפות התקציבית שלפיה למשיב יכולת העמדת מקורות תקציב ו/או גיוס תרומות לא ממשלתיים, בהיקף של לפחות 50% מהיקף הפרויקט.
- בהמשך לכך, ולאחר שיח מעמיק בין המשרד לבין ההסתדרות בנושא, מבוקש להתקשר עימו מכוח תקנה 3(19) (א) לתקנות

6. יצוין כי בית העצמאות הוגדר בשנת 2024 ע"י מהנדס העיר תל אביב, שמונתה כמנהלת של בית העצמאות בשנת 2011 וההתקשרות עמה הסתיימה בשנת 2024, כמבנה מסוכן. בהמשך, היחידה המקצועית שכרה שירותיו של מהנדס אשר הגיש חוות דעת בנושא ביום 28.03.2025, עיקרי הדברים מצביעים כי לא ניתן לדחות את המשך הבינוי וכי נדרש להיכנס לעבודות מיידיות לייצוב המבנה והשלמת השלד. נוכח האמור, היחידה המקצועית סבורה כי ישנו חשש לנזק ממשי ומיידי ואין לעכב את הליך ההתקשרות נוכח מצב המבנה.
7. לבקשת היחידה, על רקע מצבו של המבנה כאמור ונוכח הליך ה-RFI שהתבצע והבדיקות שנעשו בעניין התאמת הספק לבצע עבור המדינה את העבודות הנדרשות במבנה ולנהל את הפעילות במבנה, יש לאשר את הבקשה המתואמת עם הגנזת להתקשר עם ההסתדרות.
8. למען שלמות התמונה, יצוין כי לאחר הליך ה-RFI קיבל המשרד פניות מגורמים שונים בקשר לפרויקט, ובכללן פניות מגופים שונים בעניין מתן תרומות עבור הפרויקט ופניות לגבי השתתפות בשיקום המבנה תוך נשיאה בחלק מהעלויות. מהסיבות שיפורטו להלן, הכוונה היא להתקשר עם ההסתדרות בהתקשרות שכוללת הן את ייצוב המבנה ושיפוצו והן את ניהול האתר לאחר מכן, תוך נשיאה ב-50% מעלות הפרויקט על ידי הספק.
9. סעיף 2 לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית קובע כי ההסתדרות הציונית עמדה בראש מאמצי העם היהודי והשתתפה באחריות להקמת המדינה. סעיף 11א(ב) לחוק מגדיר כי התקשרויות למטרות המנויות באמנות עם ההסתדרות או הסוכנות ייחשבו "מטרות ציבוריות". בהתאם לכך, סעיף 1(ה) לאמנה מ-1979 קובע כי בין תפקידי ההסתדרות: אחזקה ותמיכה במוסדות תרבות, חינוך, מדע, דת, ספורט ושירותים חברתיים בישראל ומחוצה לה. בנוסף, לפי סעיף 11א(ב)(2), מטרות ציבוריות כוללות גם פעולות לחיזוק זהות יהודית, עידוד עלייה, חינוך ותרבות בתפוצות והתמודדות עם אנטישמיות.
10. בית העצמאות הוא נכס לאומי בעל חשיבות היסטורית, ולפי סעיפים 5(2)–5(3) לחוק ייעודו לשמש מוזיאון המציג את תולדות עם ישראל לאורך הדורות ולקיים פעילות חינוכית ותרבותית ברוח מגילת העצמאות, תוך הדגשת הזיקה בין התנ"ך לעצמאות ישראל. פעילויות אלו תואמות את ההגדרות של "מטרות ציבוריות" בסעיפים 11א(ב)(1) ו-11א(ב)(2) לחוק המעמד, שכן הן עוסקות בהעמקת המורשת ובאחזקת מוסד שמטרתו פעילות חינוכית ותרבותית בהקשר זה. אם כן, כמפורט לעיל, מדובר בהתקשרות למטרות ציבוריות כהגדרתן בחוק המעמד.
11. כאמור, מהותו של הפרויקט הינה:
 - 11.1. שחזור, שימור, ניהול והפעלת בית העצמאות, כולל מתן שירותים למבקרים.
 - 11.2. הובלת עבודות התכנון, הבינוי והשיפוצים לשחזור ושיקום המבנה, הכשרתו כמוזיאון, שחזור אולם ההכרזה, הצגת מוצגים, והתקשרות עם יועצים, ספקים וקבלנים לביצוע התוכניות.
 - 11.3. ניהול והפעלת מוזיאון ומרכז מבקרים המציגים את תולדות עם ישראל, לרבות מערך הדרכה ושירותים נלווים.
 - 11.4. קיום פעילויות חינוכיות ותרבותיות ברוח מגילת העצמאות, ובדגש על הזיקה בין התנ"ך לעצמאות ישראל.
12. לדברי המשרד להלן אבני הדרך בשלבי המיזם:
 - 12.1. שלב א- תכנון+פרוגרמת תוכן.
 - 12.2. שלב ב' - ייצוב המבנה.
 - 12.3. שלב ג' - השלמת הבנייה של מרכז בשטח של 2,600 מ"ר שיכלול שטחי תצוגה, משרדים, אודיטוריום וכיתות.
 - 12.4. שלב ד' - ניהול ותפעול.
13. בהתאם לסעיף 17(ג) לחוק, תקופת התקשרות לא תעלה על שבע שנים, והגנז רשאי להאריך אותה לאחר התייעצות עם המועצה. במקרה זה, נוכח מצבו של המבנה, מבקשת היחידה המקצועית לאשר התקשרות ל-9 שנים, שבהן השנתיים הראשונות יוקדשו לעבודות תכנון ובינוי מקדים, ולאחר מכן יחל שלב הניהול השוטף כמוזיאון פעיל. על כל פנים, לאחר תקופה זו, ניתן להאריך את ההתקשרות עם אישור הגנזת בכפוף לאישור וועדת המכרזים.
14. המשרד שכר שירותים מחברת ניהול פרויקטים בעלת ניסיון בתחום הקמת מוזיאונים ומבנים לשימור, ולאחר בחינה מקיפה עלות הפרויקט הוערכה בכ-100 מלש"ח. העלות כוללת תכנון הנדסי, יועצים, חברת תוכן וביצוע של כלל מרכיבי הפרויקט. נוכח האמור, ההיקף התקציבי של ההתקשרות נקבע על סך של 100 מלש"ח כולל מע"מ ובצ"מ של 10 אחוז, שמתוכם 50 מלש"ח ישולמו על ידי המשרד ו-50 מלש"ח על ידי הספק.
15. כאמור לעיל, לפי החוק הגנזת נדרשת להיוועץ עם המועצה המייעצת לבית העצמאות על בחירת הגוף המנהל. ביום 3.12.2025 התכנסה המועצה הציבורית. רוב מוחלט של חברי המועצה הצביעו בעד מינוי הספק לגוף המנהל.
16. בנוגע לעמידה בהוראת תקנה 3(30) בפטור ממכרז במסגרת "מיזם משותף", עמדת היחידה המקצועית היא כי באופן מובהק לא מדובר בפעילות המהווה תמיכה, אלא בהתקשרות לטובת ביצוע מיזם משותף מהסיבות הבאות:
 - 16.1. המחויבות לביצוע הפעילות: המדינה אחראית להקמת המוזיאון, ולכן המימון הוא רכישת שירותים ולא תמיכה.
 - 16.2. היוזמה לביצוע הפעילות: היוזמה לשימור והקמת המוזיאון היא של המדינה, והמימון מסווג כרכישת שירותים.
 - 16.3. מידת המעורבות בעת ביצוע הפעילות: המדינה פועלת ומפקחת על הפרויקט, שממומן כרכישת שירותים ולא כתמיכה.

17. המשרד אף צירף תצהירי הספק הדרושים לצורך אישור מיזם משותף: תצהיר מקורות מימון, אישור בדבר מורשי חתימה ותצהיר כי הספק אינו מקיים התקשרות דומה עם משרדי ממשלה אחרים.
18. על אף שהמשרד סבור שההתקשרות עם הספק עומדת בתנאי תקנה 3(30), נוכח מהות ההתקשרות היא לפי תקנה 3(19), ונוכח הדחיפות בקבלת השירותים שנובעת ממצבו של המבנה כפי שתואר לעיל.
19. בנוסף לכך, הקמת בית העצמאות והפיקוח על מימונו הם באחריות המדינה לפי חוק. השתתפות הספק ב-50% מעלות הפרויקט מייעלת את השלמתו ומועילה לממשלה. הערך המוסף במיזם משותף עם ההסתדרות הציונית הוא משמעותי בזכות מומחיותה בפרויקטים מסוג זה.
20. וועדת המכרזים המשרדית ציינה כי מכיוון שמדובר בהתקשרות של מעל 15 מלש"ח נדרש לקיים מנגנוני פיקוח ובקרה כמפורט בהוראת התכ"מ:
- 20.1. ועדת היגוי- שתתכנס אחת לחצי שנה, עם חברים מנציגי המשרד, גנזת המדינה וחשב המשרד, כאשר לנציגי המשרד תהיה זכות וטו, ובענייני תקציב לחשב או נציגו.
- 20.2. בקרת יעדים ותקציב
- 20.3. בקרה מלווה
21. היחידה המקצועית הציגה את היעדים ואת אבני הדרך להתקשרות, אשר נבחנו על ידי חברי וועדת המכרזים שמצאה כי יש יעדים מדדים להתקשרות והביעה את הסכמתה להליך המוצע.
22. מר יאיר לברן, רפרנט משרדים מנהליים ממליץ לאשר את ההתקשרות.

מאשרים				
פרטי אישור	שם פרטי ושם משפחה	תפקיד	תפקיד בוועדה	הערות
אישור	בנימין מנחם	סגן בכיר לחשב הכללי	יו"ר ועדה	
אישור	אורי שאשא	סגן בכיר לחשב הכללי	חבר/ת ועדה	
אישור	צביאל גנץ	יועץ משפטי	יועץ/ת משפטי/ת	